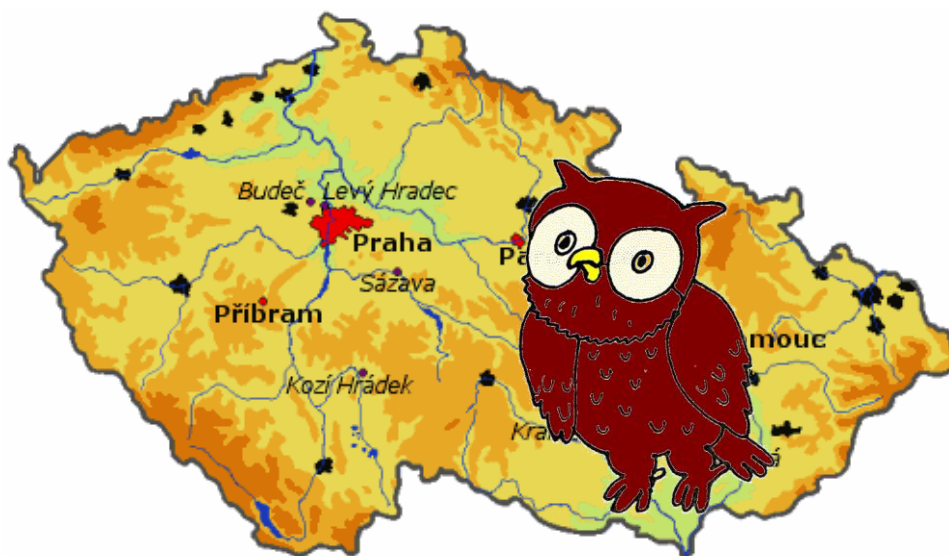

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro zájmové vzdělávání

ŠKOLNÍ DRUŽINA

KAMARÁDI OBJEVUJÍ SVĚT

ŠKOLNÍ ROK 2019/2020

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA, BRNO, STAŇKOVA 14,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

1 Identifikační údaje

1.1 Název školního vzdělávacího programu:

Oficiální název: Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
Motivační název: **Kamarádi objevují svět**

1.2 Předkladatel:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola, Brno, Staňkova 14,
příspěvková organizace

Adresa školy: Staňkova 14, 602 00 Brno

IČO: 62 157 094

IZO: 062 157 094

RED_IZO: 600 108 503

Ředitelka školy: Mgr. Jana Hlaváčková

Zástupkyně ředitelky: Mgr. Jitka Zábranská

Vedoucí vychovatelka ŠD: Kateřina Musilová Klonová

Zástupkyně ředitelky MŠ: Mgr. Jana Štercová

Koordinátorka tvorby ŠVP: Mgr. Jitka Zábranská

Kontakty: telefon: 541 422 022, 533 433 881 – ZŠ
telefon: 533 433 880, 533 433 968 – MŠ
tel./fax: 541 219 992
e-mail: zsstankova@volny.cz
e-mail: zs.stankova@volny.cz
web: www.zsstankova.eu

1.3 Zřizovatel školy:

Statutární město Brno

Městská část Brno-Královo Pole

Palackého tř. 59

612 93 Brno

IČO: 44 992 785

telefon: 541 588 111

e-mail: podatelna@krpole.brno.cz

<http://kralovopole.brno.cz/>

1.4 Aktualizace: **č. 13 – 31. srpna 2019**

1.5 Platnost dokumentu od:

2. září 2019

ŠVP pro školní rok **2019/2020** byl schválen školskou radou dne **15. října 2019**.

Mgr. Jana Hlaváčková
ředitelka školy

2 Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Navazuje na základní školu a vědomosti žáků dále rozvíjí, prohlubuje a upevňuje. ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny. Družina může vykonávat činnost pro účastníky nebo jejich zákonné zástupce i ve dnech pracovního volna.

Základní škola je zaměřena na výuku českého jazyka pro žáky-cizince ze států Evropské unie i z třetích zemí. Přítomnost česky komunikujících žáků-cizinců přirozeným způsobem obohacuje výchovně vzdělávací činnost ŠD.

Školní družina:

- je důležitý partner rodičů a školy,
- plní vzdělávací cíle,
- rozvíjí specifické nadání dětí,
- pomáhá dětem překonávat jejich handicapy,
- má důležitou roli v prevenci sociálně patologických jevů,
- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence,
- vytváří příjemné a tvůrčí prostředí plné pohody,
- příznivé sociální klima – vede žáky k otevřenosti, toleranci, uznání spolupráci a ochotě pomoci druhému,
- respektuje potřeby jedince i jeho osobní problémy a zájmové činnosti vždy vychází ze zájmu účastníků zájmového vzdělávání,
- usnadňuje žákům-cizincům začlenění do běžné školy, dětského kolektivu i celé společnosti,
- pomáhá žákům-cizincům osvojení českého jazyka, rozvíjení ústního i psaného projevu a schopnost jim porozumět,
- žáci se učí poznávat naši kulturu, diskutují také o kulturách zemí, ze kterých žáci pocházejí,
- cílem je dobře se poznat, pochopit jeden druhého, své odlišnosti i podobnosti, dozvědět se něco o slušném chování, a to ve škole i mimo ní,
- družina včas informuje žáky i jejich rodiče o činnostech ve školském zařízení.

Dvě oddělení ŠD jsou umístěny v samostatné budově ve dvorním traktu základní školy, vstup z ulice Staňkova 14 i ze dvora, a dvě oddělení v budově základní školy. ŠD zabezpečuje žákům prvního stupně zájmovou činností náplň volného času v době před a po skončení vyučování. Provoz je zahájen v 6.30 hodin a končí v 16.30 hodin.

Ve ŠD pracují tři vychovatelky a jeden vychovatel, družinu tvoří čtyři oddělení, která jsou věkově smíšená. Mají vlastní prostory pouze pro svoji potřebu a činnost, oddělení jsou účelově zařízena a vybavena s ohledem na věkové rozdíly žáků. Děti používají své vlastní sociální zařízení.

Naši žáci mají možnost výběru z mnoha dalších zájmových činností. Využívají tělocvičnu, klubovnu v hlavní budově ZŠ a knihovnu v budově MŠ. Při pobytu venku mají k dispozici víceúčelové hřiště a školní zahradu.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Cíle zájmového vzdělávání

Činnost ŠD vychází z pedagogiky volného času, připravuje jedince pro život a rozvíjí jeho osobnost, aby byl vybaven poznávacími, sociálními způsobilostmi, mravními hodnotami, pro výkon povolání, získávání informací a učení v průběhu celého života.

Cílem naší práce je snaha o vytvoření místa:

- pro zájmové vyžití dětí,
- pro odpočinek dětí po vyučování,
- pro příspěvní k cílenému ovlivňování jejich volného času,
- pro rozvoj tvořivosti,
- pro posilování sebevědomí,
- pro radost,
- pro multikulturní výchovu,
- pro komunikaci vychovatelek a rodičů.

Naše cíle jsou:

- kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování,
- osvojit si takové názory, schopnosti a dovednosti, které umožní dítěti dobře zvládnout současný i budoucí život,
- správně motivovat nabízené zájmové činnosti,
- rozvíjet praktické dovednosti v různých činnostech,
- naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výrobku,
- využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací (uvědomění si citu k vytvořené věci),
- vést ke vzájemné toleranci v kolektivu,
- rozvíjet kamarádství, vést ke komunikaci,
- rozvíjet schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- využívat poznatky, které děti získaly ve škole, a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti,
- formou sociálních a komunikačních her správně řešit konfliktní situace,
- pěstovat základní pohybové dovednosti a schopnosti v různých podmínkách odpočinku, rekreace a zájmové činnosti,
- pozorovat přírodu, vést děti k její ochraně,
- vysvětlovat neznámé pojmy, např. ekologie, environmentální výchova apod.,
- připravovat jedince pro život a rozvíjet jejich osobnost,
- vybavit je poznávacími a sociálními způsobilostmi,
- vybavit je mravními hodnotami pro osobní život,
- vybavit je pro výkon povolání,
- získat a uplatnit znalosti o životním prostředí a jeho ochraně,
- vycházet ze zásad o bezpečnosti a ochraně zdraví.

3.2 Formy zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání lze uskutečňovat zejména těmito formami:

- a) **Příležitostná** výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost – v prostorách školní družiny, na vycházkách, školním hřišti, tělocvičně apod. Jsou to významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností, např. besídky, vystoupení žáků, výlety, návštěvy kin nebo divadel. Především se jí účastní přihlášení žáci k docházce do ŠD, ale i rodinní příslušníci či další zájemci.
- b) **Pravidelná** výchovná, vzdělávací a zájmová činnost – je dána týdenní skladbou zaměstnání, projevuje se v každodenní činnosti přihlášených žáků v oddělení ŠD.
- c) **Průběžná činnost** – rozvíjí osobnost žáka, umožňuje žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání.
- d) **Spontánní činnosti** – klidové po obědě, při pobytu venku, po organizované části má následovat možnost spontánních her, spontánní činnosti ranních a koncových družin. Řízení a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, zájmových a rekreačních činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování a učí je společensky prospěšným činnostem:

- a) **Odpočinkové činnosti** – aktivní odpočinek ve smyslu klidových činností, mají odstranit únavu, zařazuje se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají, a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klid na koberci či dece, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti, volné kreslení, stolní a společenské hry apod.
- b) **Zájmové činnosti** – rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu, vždy je přizpůsobena zájmu dítěte a nabízí rozmanité možnosti. Činnost může být organizována pro vybrané žáky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka ŠD či jiný pedagog.
- c) **Rekreační činnosti** – slouží k regeneraci sil a odstranění únavy po vyučování, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky, probíhá pokud možno venku v přírodě. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
- d) **Příprava na vyučování** – zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů); **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti ŠD, např. didaktické hry, tematické vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy a další činnosti, které upevňují či rozlišují poznatky, které žáci získali ve školním vyučování.
- e) **Společensky prospěšné činnosti** – jsou zaměřeny na upevňování hygienických návyků (stolování, osobní hygiena, péče o osobní věci), na společné kolektivní úkoly jako je péče o čistotu prostor ŠD, její výzdobu, péče o květiny, obměny nástěnky apod.

Škola nabízí jako **doplňkovou činnost** volnočasové aktivity pro žáky, a to kroužek angličtiny, němčiny, zábavné matematiky, Věda nás baví, vědecký a přírodovědný, divadelní a dramatický, taneční a pohybový, street dance a vaření.

Pro žáky se specifickými poruchami učení je k dispozici dyslektický kroužek.

3.3 Délka zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání probíhá od září do června, v době prázdnin v průběhu školního roku dle přání rodičů a počtu přihlášených žáků.

Časový plán probíhá v ročních cyklech. Pokud se daná zájmová činnost osvědčí a žáci o ni mají zájem, pokračuje i v dalším období.

Při ukončení docházky do zájmového kroužku je žákovi vydán diplom či pamětní list.

V době řádných prázdnin v průběhu školního roku je zajišťován provoz ŠD pouze v případě, kdy počet přihlášených žáků je vyšší než deset. Provoz školní jídelny není zajištěn.

Po projednání se zřizovatelem se činnost v době hlavních prázdnin přerušuje.

V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny zajištěna s případným omezením podle pokynů hygienika.

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Školní družina navazuje a dále rozvíjí u každého dítěte kompetence v programu školního vzdělávání.

1. Kompetence k učení

- číst s porozuměním
- vyhledává informace z různých zdrojů (knihy, časopisy)
- formuje správné odpovědi na kladené otázky
- umí zhodnotit své výkony a prezentuje výsledky své práce
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě

2. Kompetence k řešení problémů

- všímá si problémů – řeší je
- odhalí příčiny problémů, chápe následky
- chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli
- rozlišuje správné a chybné řešení

3. Kompetence komunikativní

- vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem, dalšími prostředky
- komunikace je kultivována
- rozlišuje formální a neformální rozhovor
- naslouchá, vhodně reaguje
- vyjadřuje dojmy z uměleckých děl

4. Kompetence sociální a personální

- toleruje všechny členy školní družiny, i z jiných zemí
- projevuje citlivost, ohleduplnost
- rozpozná vhodné nebo nevhodné chování
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu
- dokáže se prosadit i podřídit
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

5. Kompetence občanské

- učí se plánovat, organizovat
- odhaduje rizika svých nápadů
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí

6. Kompetence pracovní

- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech
- umí říci ne nevhodným nabídkám na využití volného času
- formuje si správné pracovní návyky

Požadavky na volný čas

- požadavky pedagogického ovlivňování volného času
- vychovatelka navozuje a motivuje činnosti

Požadavek dobrovolnosti

- všechny činnosti by měly být přiměřené věku dětí a jejich momentálnímu stavu
- děti by je měly vykonávat dobrovolně na základě zájmu a motivace

Požadavek zajímavosti a zájmovosti

- využívat jiné postupy a náměty, než které mají ze školy
- pestrá skladba zaměstnání

Požadavek aktivity

- činnosti volit tak, aby v nich mohly být děti přiměřeně úspěšné
- podílení se na přípravě činnosti, realizaci v hodnocení a sebehodnocení

Požadavek citlivosti a citovosti

- činnosti by měly dětem přinést kladné emoce – pochvaly, radost z objevování či překonávání překážek

Požadavek seberealizace

- kladné hodnocení
- prostřednictvím činnosti v odděleních si žáci vytvářejí žádoucí sociální kontakty

3.5 Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- **Osobnostní rozvoj**
- **Sociální rozvoj**
- **Morální rozvoj**
 - smyslem praktické životní dovednosti
 - dobré vztahy k sobě, k ostatním, ke světu
 - jazyk, psychické zdraví, lidská setkání
 - vztah k přírodě, zvířatům
 - smyslové vnímání, estetika, ochrana zdraví, komunikace – v týmu při práci
 - analýza vlastních i cizích postojů

Prakticky uskutečňováno:

- hry, cvičení, vycházky, hry v kolektivu, společné výrobky, karnevaly, aj.

Výchova demokratického občana

- spravedlnost, tolerance, zodpovědnost, kritika, práva, povinnost, porozumění, řešení
- získat orientaci, řešení, respekt, důstojnost, vědomost svých práv a povinností, slušnou komunikaci
- schopnost kritického myšlení, úcta k zákonu

Prakticky uskutečňováno:

- zkušenosti získány při pobytu ve škole (jídelna, chodba, kantýna), atmosférou třídy i odd. ŠD
- při kamarádství, dialogy, výběrem kamarádů, být angažován v zájmu celku
- demokracie je protiva diktatury a anarchie, volby a ústava pro všechny, životní zkušenosti žáků

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- mezinárodní porozumění, výchova evropských občanů
- tradiční evropské hodnoty – humanismus, svobodná vůle, morálka, právo
- zodpovědnost, racionalita, myšlení, tvořivost, kritika
- odlišnosti mezi národy, dodržování lidských práv, Evropská unie

Prakticky uskutečňováno:

- zkušenosti a poznatky z běžného života
- události v rodině, obci, okolí
- poznatky z historie, geografie
- člověk a jeho svět, člověk a společnost, člověk a příroda, český jazyk, cizí jazyk
- Internet, informatika, mobily, TV zprávy
- člověk a zdraví – olympijské ideje – různé národy, účast na přeborech ŠD

Multikulturní výchova

- rozmanitost různých kultur – uvědomíme si lépe svou vlastní
- solidarita, tolerance, respekt rozmanitostí, spravedlnost

Prakticky uskutečňováno:

- nacházet společné pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráce
- všichni se cítí rovnoprávně
- vztah mezi dětmi různých národů a etnických skupin
- náboženské a sociální rozdíly, stejná práva
- rovnocennost, rasová snášenlivost

Environmentální výchova

- vztah člověka k životnímu prostředí
- rozvoj lidské civilizace, životní styl, hodnotová orientace
- vztahy mezi člověkem a prostředím
- zachovávat podmínky života, odstranit vše, co by ohrožovalo
- rozlišit lokální a globální problémy
- životní prostředí a udržitelnost rozvoje společnosti
- život – nejvyšší hodnota (biosféra, zdroje, dědictví přírodní i kulturní)
- zodpovědnost současné generace za účast v budoucnosti
- ekosystémy – les, pole, voda, města, vesnice
- základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, ochrana druhů, energie, přírodní zdroje
- lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství, ekologické (doprava, průmysl, odpady)
- ochrana přírody a kulturních památek
- změny v krajině

Prakticky uskutečňováno:

- člověk a společnost – souvislosti, jevy při udržení rozvoje
- člověk a příroda – zákonitosti, postavení člověka, zachování podmínek života
- umění a kultura – životní styl, důsledky jednání lidí
- člověk a zdraví – vliv prostředí
- člověk a práce – vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

- zdroj zkušeností, prožitků, poznatků
- mají vliv na chování, životní styl, kvalitu života
- umět zpracovat podněty, vyhodnotit, využít, analyzovat nabízené řešení, sdělení
- posoudit věrohodnost, schopnost volby
- naplnění nejrůznějších potřeb – informace, vzdělání, naplnění volného času
- internet, aktuální stav, výměna informací
- rozvíjení jazykové komunikace
- postavení médií ve společnosti
- tvorba mediálního sdělení (časopis, rozhlas)
- práce v týmu

Prakticky uskutečňováno:

- člověk a společnost
- umění a kultura – vztah člověk a prostředí
- člověk a práce – aktivity ve prospěch životního prostředí

3.6 Obsah a časový plán zájmového vzdělávání

Obsah vzdělávacího programu školní družiny je rozdělen do 5 vzdělávacích oblastí:

1. Člověk a společnost
2. Člověk a příroda
3. Umění a kultura
4. Člověk a zdraví
5. Člověk a práce

Školní družina svými prostředky na základě požadavků pedagogicky volného času navazuje na základní školu a vědomosti žáků dále rozvíjí, prohlubuje a upevňuje.

Časový plán:

- září, říjen, listopad: Téma „Podzim u nás a ve světě“
- prosinec, leden, únor: Téma „Zima u nás a ve světě“
- březen, duben, květen, červen: Téma „Jaro a léto u nás a ve světě“

Časový plán v příležitostné činnosti ŠD:

- Slavnost k přivítání prvňáčků
- Drakiáda
- Mikulášská besídka
- Vánoční dílna s rodiči
- Lampionový průvod
- Družinový slavík
- Karneval
- Besídka pro maminky (Den matek)
- Oslava MDD (sportovní dopoledne)
- Atletický přebor ŠD

1. Člověk a společnost			
Pravidelné činnosti		Průběžné činnosti	Příležitostné činnosti
1.	Osvojování a dodržování základů společenského chování.	Tematické didaktické hry, navazování kamarádských a přátelských vztahů, prevence šikany, demokracie, modelové situace, neformální besedy, hry.	Vánoční dílna, výroba dáreků pro budoucí prvňáčky, dárky pro maminky ke Dni matek, Mikulášská besídka – hry, karneval s maskami, soutěže.
2.	Zásady stolování doma, ve škole, vyprávění, odstraňování špatných návyků.	Výzdoby prostor družiny, vestibulu školy dětskými pracemi.	Stolování při odpolední svačince.
3.	Pozitivní klima v oddělení, úcta, tolerance, radost ze spolupráce – podíl dětí na činnosti v družině.	Individuální rozhovory na dané téma.	Udržovat čistotu chodeb, WC.
4.	Udržování družiny a okolí v čistotě a pořádku.		

2. Člověk a příroda			
Pravidelné činnosti		Průběžné činnosti	Příležitostné činnosti
1.	Výrobky, vyprávění, neformální besedy na téma chování a činnosti lidí v přírodě – pozitivní, negativní.	Vycházky a pozorování přírody ve všech ročních obdobích – využití knih, časopisů.	Výtvarně zpracované zážitky o přírodě.
2.	Vytváření u dětí vztah k životnímu prostředí.	Sběr lesních plodů a využití k výtvarným pracím z přírodnin (kaštiny) aj. – soutěže.	Soutěže v práci s přírodninami.
3.	Potřeba uchování zdravého prostředí pro další generace.	Lisování rostlin do herbáře, léčivé i jedovaté rostliny, využití atlasů rostlin.	Den Země.
4.	Využití časopisů, knih, vyprávění, besedy, kresba.	Jak poznáváme svět – vlastnosti různého materiálu (papír, dřevo, kámen, písek, voda), využití knih, časopisů, rébusy, kvízy, výtvarná soutěž na téma „příroda“ – vyprávění o životě na louce, zahrádce.	Vycházky do přírody.
5.	Přírodovědná činnost, počasí.	Pozorování květin, stromů, využití knih, časopisů, vliv na přírodu.	Kalendář přírody, zvířat, pěstování květin ve ŠD.

3. Umění a kultura			
Pravidelné činnosti		Průběžné činnosti	Příležitostné činnosti
1.	Bezpečná cesta do školy – ze školy, z vycházek, využití přechodů, chodníků pro chodce, cyklisty.	Výtvarné zpracování zážitků z vycházek.	Vycházky do okolí ZŠ.
2.	Vyprávění, četba, didaktické hry s dopravními značkami, kresba, malba dopravních značek.	Poznatky z družinových soutěží, přebory ŠD, vycházky do okolí ZŠ, orientace v místě školy, bydliště.	Vycházky do ulic historického středu města.
3.	Město Brno.	Brněnské báje a pověsti, poznáváme historii i součást města Brna (knihy, časopisy, internet).	Mikulášská výzdoba, vánoční výzdoba ve ŠD, velikonoční výzdoba, přáníčka sv. Valentýna – karneval s maskami.
4.	Zvyky a tradice.	Koledy, básničky, říkadla.	Vystoupení pro děti – vánoční besídka, besídka ke Dni matek.

5.	Sledování DVD, poslech CD.	Dramatizace pohádek s využitím masek, obleků.	
4. Člověk a zdraví			
Pravidelné činnosti		Průběžné činnosti	Příležitostné činnosti
1.	TV chvilky, pohybová aktivita rekreační – spontánní i organizovaná, míčové a pohybové hry.	Tělovýchovné vycházky, hry v parku na louce, v lese – využití švihadel, míčků, překonávání přírodních překážek.	Při pobytu venku – soutěže, hry, otužování, překonávání strachu, posílení psychiky.
2.	Pitný režim, zdravá životospráva, životní styl – vyprávění, kresba, péče o osobní hygienu.	Stolování – pravidelná svačina.	Hra „Dravá svačinka“ – ovoce atd.
3.	Předcházení úrazů, dbaní na bezpečnost činností.	Závodivé hry na hřišti, soutěže, štafety, honičky, atletické závody (běh, skok, hod), soutěže a hry ve sněhu, bobování.	Hra na dopravu, jízda na koloběžkách.
4.	Správné zásady při stolování, odbourávání špatných návyků, vyprávění, správný příklad dospělých.	Proč je zoubek smutný? Vyprávění o tom, co je škodlivé, co je prospěšné pro ústní hygienu.	Příprava na atletický přebor ŠD.
5.	První pomoc dětí.	Využití výtvarného zpracování, hry s nácvikem, telefonické volání na tísňovou linku – modelové situace hry.	

6.	Poznávání dopravních značek, přechody.	Modelové situace – dopravní hřiště v parku Lužánky.	
7.	Pobyt venku.	Míčové hry, pohybové hry.	

5. Člověk a práce			
Pravidelné činnosti		Průběžné činnosti	Příležitostné činnosti
1.	Rukodělné činnosti.	Práce s netradičním materiálem, vosk škrob, rychleschnoucí hmota aj.	Výstavky rukodělných výrobků k Vánocům, Velikonocům aj., dárky pro budoucí prvňáčky.
2.	Vést k pracovním dovednostem, práce s papírem – stříhání, vystřihování, skládání.	Náměty z papíru, záložky, rozvrhy hodin, dbát na čistotu a pořádek při pracovních činnostech.	Sběr plodů a jejich využití, šípky, korále, loutky, zvířátka aj.
3.	Poznávat různé výtvarné a technické materiály, využití námětů – podzim.	Pracovat s různým materiálem – přírodniny.	Výzdoba ZŠ, ŠD – dárky pro rodiče, učitele, kamarády.

Základní škola a Mateřská škola, Brno, Staňkova 14, příspěvková organizace
Školní vzdělávací program

4.	Seznamování s různým materiálem – vést k samostatnosti, námět – zima.	Vánoční téma – obaly na dárky, ozdoby, výroba přáníček.	Velikonoční přání.
5.	Námět – jaro.	Ošetřování květin, úklid her, lisování jarních květin.	Herbář, malování na kameny, zachycení struktury stromů, kresba, malba na chodník.

4 Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

- Činnost ŠD je určena zejména žákům prvního stupně naší školy.
- Volnočasové aktivity jsou založené převážně na dobrovolnosti účastníků.
- Přihlašování žáků ze školní družiny je prováděno na základě písemných žádostí rodičů žáka.
- Rodiče žáka vyplní zápisní lístek v posledním týdnu prázdnin, prvním týdnu nového školního roku, případně i v jeho průběhu.
- O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.
- ŠD je v provozu před začátkem vyučování a v odpoledních hodinách po jeho ukončení.
- V průběhu zájmové činnosti jsou žáci rozděleni do čtyř oddělení.
- Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků. V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků se zdravotním postižením.
- Počet žáků, se kterými pracují vychovatelé při jednotlivých zájmových činnostech, stanovuje ředitelka.
- Činnost školní družiny i zájmových kroužků je ukončena k 30. 6. školního roku.

4.1 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychovatelé spolupracují s výchovnou poradkyní a metodičkou prevence při vyhledávání a diagnostikování žáků se specifickými poruchami, jejich začlenění do kolektivu a činnosti ŠD a adekvátně s nimi pracují.

S žáky se pracuje individuální formou. Jednotlivý žák je začleněn do oddělení ŠD a ostatních aktivit zájmového vzdělávání.

Stejným způsobem ŠD umocňuje rozvoj talentovaných žáků, kteří se účastní soutěží, besídek, koncertů a dalších veřejných vystoupení.

Poradenské služby zajišťuje výchovná poradkyně spolu s asistentkou na I. stupni ve spolupráci s metodičkou prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Prioritami ve strategii prevence jsou především výchova ke zdravému životnímu stylu, podpora programů zaměřených na prevenci násilí ve škole (šikana, agresivita, xenofobie, rasismus apod.) jak na úrovni pedagogů, tak žáků, a podpora volnočasových aktivit pro žáky.

Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti výchovných postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora vychovatelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky.

5 Podmínky pro činnost zájmového vzdělávání

5.1 Materiální podmínky

Školní družinu tvoří celkem čtyři samostatné místnosti různých rozměrů pro ranní a odpolední činnost a pro zájmové aktivity. Dvě oddělení sídlí v budově školní družiny ve dvorním traktu a dvě oddělení v budově základní školy. Vybavení je přiměřené a je přizpůsobeno pro potřeby mimoškolních aktivit. Dětem je zajištěn pitný režim.

- K zájmové činnosti žáci ve ŠD využívají prostory učeben, tělocvičny, víceúčelového hřiště, školní zahrady a školní jídelny.
- Každé oddělení je vybaveno novým nábytkem, který odpovídá svou velikostí výškovému rozdílu žáků.
- Prostory odpovídají hygienickým, bezpečnostním i estetickým kritériím.
- ŠD má samostatné sociální zařízení.
- Účastníci zájmového vzdělávání se podílí na výzdobě svých oddělení a chodby a prezentují zde výsledky své tvořivosti.
- K dispozici má ŠD AV techniku k multimediální výchově a školní kuchyňku.
- Rozmanitý výběr je i ve velkém množství stolních společenských her, knih, stavebních kostek z měkkých materiálů a dětských časopisů, které škola odebírá.
- Vybavení hračkami a pomůckami je průběžně doplňováno.
- Děti využívají sportovní potřeby a sportovní náčiní pro činnost v tělocvičně i pobytu mimo budovu školy.

5.2 Personální podmínky

Ve ŠD pracují tři vychovatelky a jeden vychovatel, zúčastňují se akreditovaných kurzů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD.

V případě onemocnění učitele jsou vychovatelé schopni jej zastoupit ve vyučování.

Profil vychovatelů:

- má vřelý vztah k žákům a dokáže ho projevovat,
- umí vytvořit příznivé sociální klima,
- umí vést různé zájmové aktivity přiměřené věku účastníků,
- umí vzbuzovat zájem o zájmovou činnost,
- podporuje rozvoj žáků, jejich pozitivní stránku osobnosti a zdravé sebevědomí,
- má právní vědomí,
- zná bezpečnostní předpisy pro práci v zájmovém vzdělávání,
- je iniciátorem a průvodcem dítěte při činnostech, které motivuje, navozuje přímo nebo nepřímo, řídí a hodnotí,
- probouzí v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci,
- během celého pedagogického působení rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků,

- má zdravé sebevědomí, sebejistotu, schopnost být sama sebou, přizpůsobit se životu v sociální skupině,
- odborné pedagogické vzdělání, vysokoškolské, střední s maturitou se zaměřením na vychovatelství,
- povinností vychovatele je dále se sám sebevzdělávat, a to buď v akreditovaných kurzech, nebo samostudiem.

5.3 Ekonomické podmínky

Příspěvek rodičů žáka na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině činí 200 Kč měsíčně za jedno dítě. Platí se složenkami nebo převodem, materiál pro ŠD nakupujeme průběžně (papíry, lepidla a jiné pomůcky), hračky a hry dle potřeby ŠD. Tato částka platí i pro každé další dítě v případě docházky sourozenců do školní družiny.

Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok, platí se zpravidla ve dvou splátkách – za období září až prosinec a leden až červen. Škola platby v hotovosti nepřijímá, rodiče platí bezhotovostním způsobem – převodem nebo složenkami. Každému dítěti je pro účely plateb přidělen variabilní symbol. Při platbách složenkami tento variabilní symbol vepisuje do složenek vedoucí vychovatelka ŠD. Vedoucí vychovatelka pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti s ekonomkou školy, pokud jsou rodiče v prodlení s placením, jedná s nimi.

Úplata může být snížena nebo prominuta:

- a) žákovi, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příplatek, který podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, pobírá jeho zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba,
- b) žákovi, pokud má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči a tento příspěvek nebo jeho část je vyplácena,
- c) pokud zákonný zástupce prokáže ředitelce školy, že má nárok na některý příplatek uvedený v předchozích odstavcích – tzn. doloží příslušné potvrzení úřadu práce.

Ředitelka školy podle vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění, a podle ustanovení školského zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění, rozhodne o snížení nebo prominutí poplatku. Prominutí úlevy není nárokové. Údaj o snížení nebo prominutí poplatku je veden v dokumentaci žáka ve ŠD.

Pokud za dítě není zaplacen poplatek, vedoucí vychovatelka ŠD o tom uvědomí ředitelku školy nejpozději do jednoho měsíce – k termínům 30. 9. a 31. 1. Ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze ŠD.

V případě odhlášení ze ŠD (stěhování, změna rodinných podmínek apod.) je částka s poměrným krácením vrácena zákonným zástupcům zpět.

6 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není v době mimo vyučování dovoleno zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou.

Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou, žáci hlásí ihned vyučujícímu nebo pedagogickému dozoru. Vychovatelé školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli.

Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytovat žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody.

Pedagogičtí zaměstnanci sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žákovské knížce tyto údaje: rodné číslo, adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře.

Pedagogičtí zaměstnanci při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.

Pedagogičtí a provozní pracovníci školy nesmí žáky v době dané rozvrhem bez dozoru dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo budovu, nesmí je samotné posílat k lékaři atd. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje škola vždy nejméně jedním zaměstnancem školy – pedagogickým pracovníkem.

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvičnu), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.

7 Evaluace

Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP se zabývá:

- činností družiny jako specifického školského zařízení,
- prací jednotlivých oddělení družiny,
- působením činností a vychovatelek na jednotlivé žáky.

Hodnotící kritéria:

- podmínky činnosti,
- organizace činnosti,
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví,
- činnost vychovatelky,
- jednání se žáky,
- způsob komunikace,
- navozování tvůrčí atmosféry,
- pestrost volených činností,
- zvládání tzv. režimových momentů – přechody, převlékání, sebeobslužné činnosti, hygienické návyky žáků apod.),
- personální stav ŠD a úroveň dalšího vzdělávání vychovatelek,
- funkčnost závěrečného hodnocení činností.

Hodnocení:

- hospitační činnost, jedenkrát ročně ve výroční zprávě.

8 Vnitřní řád školní družiny

1. Provozní doba školní družiny (dále jen ŠD) je od 6.30 hod. do 16.30 hodin.
2. Do hlavní budovy ŠD přicházejí účastníci ráno od 6.30 hod. do 7.35 hod., samostatně se přezují a ihned přejdou do učebny.
3. V hlavní budově ŠD sídlí I. a II. oddělení a v prostorách ZŠ sídlí III. a IV. oddělení.
4. Odpolední provoz ŠD začíná po skončení dopoledního vyučování. V doprovodu třídní učitelky nebo třídního učitele účastníci přicházejí k šatním skříňkám a přinesou si všechny své věci do předem určených prostor ŠD.
5. Doba pobytu účastníka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku. Má-li účastník odejít výjimečně v jinou dobu, musí předložit paní vychovatelce písemné sdělení rodičů.
6. Účastníci mohou ze ŠD odcházet nejlépe v době od 12.30 hod. do 13.45 hod. a po 14.45 hod. Rodiče jsou povinni si účastníka vyzvednout do 16.30 hod. (neuvedou-li v zápisním lístku poznámku, že účastník bude odcházet ze ŠD sám).
7. Zákonní zástupci a další návštěvníci do vnitřních prostor ŠD nevstupují – telefonem v hlavní budově ŠD zazvoní a nahlásí jméno účastníka a třídu. Na začátku školního roku jsou účastníci poučeni, že nesmí odejít s cizí osobou.
8. Účastník bez vědomí paní vychovatelky neopouští oddělení ŠD. Za účastníka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.
9. Nepřítomnost účastníka jeho zákonný zástupce omlouvá do 3 kalendářních dnů. Pokud účastník chyběl i ve vyučování, stačí omluva u třídní učitelky nebo třídního učitele.
10. Zákonný zástupce účastníka má k dispozici kontakty na vedoucí vychovatelku ŠD – telefonní číslo a e-mail.
11. Činností vykonávaných družinou se mohou v nutných případech účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny.
12. Ve ŠD se účastník řídí pokyny vychovatelek, školním řádem a vnitřním řádem ŠD, který je vyvěšen v učebně.
13. Na hodnocení a klasifikaci chování účastníka ve ŠD se vztahují ustanovení vyhlášky o základní škole, tj. udělování napomenutí, důtky třídního učitele, důtky ředitelky školy, klasifikace sníženou známkou z chování na vysvědčení.
14. Pokud účastník narušuje soustavně školní řád a činnost ŠD, může být rozhodnutím ředitelky školy z družiny vyloučen. Ředitelka může rozhodnout o vyloučení účastníka ze ŠD, pokud tento účastník soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.
15. V době řádných prázdnin v průběhu školního roku je zajišťován provoz ŠD pouze v případě, kdy počet přihlášených účastníků je vyšší než deset. Provoz školní jídelny není zajištěn.

16. Poplatky za ŠD činí **200 Kč měsíčně**, platí se hotově nebo bankovním převodem. Úhrada je možná za celý školní rok v částce **2000 Kč** nebo pololetně v termínech: **září – prosinec 800 Kč** (za I. pololetí), **leden – červen 1200 Kč** (za II. pololetí). Úplata je splatná **do 10. října 2019 za první pololetí a do 31. ledna 2020 za druhé pololetí**.
V mimořádných případech, při krátkodobé účasti v družině, maximálně jedenkrát hodinu týdně při čekání na odpolední výuku, uhradí zákonný zástupce částku 200 Kč za I. pololetí a 300 Kč za II. pololetí.
Při neuhrazení poplatku za ŠD, není možné, aby účastník ŠD navštěvoval.
17. Obědy a stravenky zajišťují účastníkům rodiče sami podle pokynů vedoucí kuchyně ZŠ, Brno, Herčíkova 19, příspěvková organizace, odkud se obědy dovážejí. Informace o stravování jsou vyvěšeny ve vestibulu ZŠ a MŠ, Brno, Staňkova 14, příspěvková organizace – hlavní vchod Rybníček 7, a na webových stránkách školy www.zsstankova.eu.
18. ŠD je určena pro žáky 1.–5. ročníku. Zápis do ŠD probíhá dva poslední pracovní dny před zahájením nového školního roku, a to vždy od 15.00 hod. do 17.00 hod.

Bezpečnostní zásady:

Seznam se s pravidly první pomoci, umístěním a obsahem lékárničky, důležitými telefonními čísly, umístěním telefonu, umístěním a způsobem použití hasicích přístrojů.

Záchranná služba	– tel. 155
Policie	– tel. 158, městská policie – tel. 156
Hasiči	– tel. 150
Integrovaný záchranný systém	– tel. 112

9 Obsah

<i>ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA, BRNO, STAŇKOVA 14,.....</i>	<i>1</i>
<i>PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE.....</i>	<i>1</i>
1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY.....	3
3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	4
3.1 Cíle zájmového vzdělávání	4
3.2 Formy zájmového vzdělávání.....	5
3.3 Délka zájmového vzdělávání	6
3.4 Výchovné a vzdělávací strategie	6
3.5 Průřezová témata.....	8
3.6 Obsah a časový plán zájmového vzdělávání.....	10
4 PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	17
4.1 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	17
5 PODMÍNKY PRO ČINNOST ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	18
5.1 Materiální podmínky.....	18
5.2 Personální podmínky	18
5.3 Ekonomické podmínky	19
6 PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ	20
7 EVALUACE.....	21
8 VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY	22
9 OBSAH	24